

Nu aan de slag

voor een eerlijke en circulaire samenleving van morgen

Geachte Hans Wijers en Sybrand Buma,

Namens de Branchevereniging Kringloop Nederland (BKN) wil ik uw aandacht vragen voor de grote uitdagingen op het gebied van een eerlijke, inclusieve arbeidsmarkt en circulaire economie. BKN vertegenwoordigt ruim 60 kringlooporganisaties met gezamenlijk 250 vestigingen in het hele land, waar meer dan 18.500 mensen dagelijks werken aan een inclusieve en circulaire samenleving. Bij de kringloop maken we werk van de circulaire economie. Helaas stapelen de uitdagingen voor de sector zich op, en wordt het voor ondernemers steeds moeilijker om het hoofd boven water te houden. Daarom roepen wij het nieuwe kabinet met klem op om bij de formatie rekening te houden met de uitdagingen waar onze inclusieve- en circulaire ondernemers tegenaanlopen.

Circulariteit nu, voor de toekomst

Wij willen de formerende partijen meegeven dat een gebrek aan circulaire ambities Nederland niet alleen in de toekomst zal schaden, maar dat nu al doet. We zien bedrijven die bijdragen aan hergebruik, reparatie, recycling, en verwerking van reststromen omvallen terwijl de lineaire economie floreert. We verliezen grip op strategische voorraden, terwijl we blijven consumeren en importeren alsof er geopolitiek geen problemen bestaan. We produceren een berg afval waar geen hergebruik en recycling tegenop gewassen is. Daarom is het aan het nieuwe kabinet om lef te tonen en stappen te zetten om de transitie van een lineaire- naar een circulaire economie vorm te geven.

Om het gewicht van de circulariteit te benadrukken stellen wij voor dat het nieuwe kabinet een **minister van Klimaat en Circulaire Economie** benoemt. Deze ministerspost brengt de thema's bij elkaar waarbinnen de grootste uitdagingen voor onze samenleving samenkomen op het gebied van klimaat, economie en milieu. Daarnaast vragen wij het nieuwe kabinet om:

- **De bezuinigingen in de circulaire economie terug te draaien.** Het vorige kabinet heeft met Prinsjesdag ervoor gekozen om 20% van het budget voor de circulaire economie weg te bezuinigen. Draai dit om en investeer juist in de economie van de toekomst. Dit draagt bij aan onze grondstoffenonafhankelijkheid, innovatie en toekomstbestendig verdienvermogen;
- Ervoor te zorgen dat we **essentiële onderdelen** van de transitie naar een circulaire economie kunnen **versnellen en opschalen**. Daarbij is de sturende en ondersteunende rol van het kabinet onvermijdelijk, bijvoorbeeld als het gaat om een landelijk dekkend netwerk van circulaire ambachtscentra;
- **Fiscale maatregelen te nemen die circulaire initiatieven stimuleren en beter mogelijk maken.** Om te beginnen moet er deze kabinetsperiode een einde komen aan de dubbele btw die betaald wordt over tweedehands producten. Daarom vraag ik u namens de Branchevereniging Kringloop Nederland: verlaag het btw-tarief op tweedehandsproducten naar 0%. Dit draagt bij aan het halen van circulaire ambities, zoals een circulair Nederland in 2050, en zorgt bij kringlooporganisaties voor minder druk op de bedrijfsvoering en geeft ze meer bestaanszekerheid. Bovendien is het van groot belang om belasting te verschuiven van arbeid naar grondstoffengebruik. Zo komt er eindelijk een einde aan de oneerlijke concurrentie tussen de lineaire- en circulaire economie en geeft u uitwerking aan het principe 'de vervuiler betaalt'.

- **Ruimte te geven aan wat waardevol is.** Pak de voortdurende marktondermijning en de uitwassen van *fast fashion*, *fast electronics*, en *fast furniture* aan. Deze producten vormen een directe bedreiging en oneerlijke concurrentie voor Nederlandse ondernemers. Kom met een reclameverbod, voer importheffingen in en ga aan de slag met duidelijke kwaliteitseisen voor producten die onze markt opkomen. Hier kunnen we niet langer mee wachten, ondernemers hebben al tijden last van oneerlijke concurrentie. Neem het voortouw en trek samen met andere Europese landen op als voorlopers in deze transitie.

Een eerlijke arbeidsmarkt, voor iedereen

In Nederland staan nog té veel mensen, die wel graag willen werken, langs de kant. Er zijn allerlei redenen waarom zij ondersteuning kunnen gebruiken om deel te nemen aan het arbeidsproces. De kringloop is de plek waar zij vol zingeving, lokaal aan de slag kunnen en werk- en ontwikkelkansen krijgen. Helaas is het beleid nu zo ingewikkeld dat werkgevers die in de praktijk inclusieve werkgelegenheid realiseren, vaak geen gebruik (kunnen) maken van regelingen die er zijn.

Daarom roepen wij het nieuwe kabinet op: houdt bij hervorming van het arbeidsmarktbeleid rekening met inclusieve werkgevers, en al die mensen die nu langs de kant staan. Zorg ervoor dat mensen aan de slag kunnen in de banen van de toekomst, die met name gaan ontstaan binnen de circulaire sector. Daar liggen volop kansen om mensen waardevol, toekomstbestendig werk te bieden. Concreet vragen wij het nieuwe kabinet om:

- **Te investeren in de kringloop als inclusieve werkgever én in begeleidingsvergoedingen voor mensen met een ondersteuningsvraag.** Passende begeleiding is nodig om een inclusieve arbeidsmarkt draaiende te houden. Zorg voor begeleidingsvergoedingen die daadwerkelijk terecht komen bij de inclusieve werkgever. De kringloopsector biedt veel baan- en ontwikkelkansen voor mensen met een ondersteuningsvraag, en iedereen is welkom bij de kringloop. Geef kringlooporganisaties daarin de ruimte, zodat zij in de praktijk de juiste begeleiding kunnen bieden aan die mensen. Zo ondersteun je juist de organisaties die gelijkwaardige kansen bieden aan bijvoorbeeld mensen met een arbeidsbeperking, statushouders of jongeren in een kwetsbare positie. Daarmee helpen we samen meer mensen aan passend werk.
- **De circulaire economie als kansensector aan te wijzen en te zorgen voor een sectoraal ontwikkelpad.** Zo openen we de weg voor opleidingen, investeringen en (nieuwe) banen in de sector voor de toekomst. Hiermee investeer je in circulaire vaardigheden, leren in de praktijk op de werkvloer en in leven lang ontwikkelen, juist in de kansrijke circulaire sector. Dit draagt niet alleen bij aan meer reparateurs (die we hard nodig hebben), inclusieve banen en meer hoogwaardig hergebruik, maar zo voorkomen we dat we deze essentiële ambachten en vakvaardigheden verliezen, die zonder deze maatregelen dreigen te verdwijnen.
- **Inclusief arbeidsmarktbeleid integraal op te pakken, het gaat immers over alle banen van de toekomst en we moeten het zien als een gezamenlijke opgave.** Arbeidsmarktkrapte raakt ook de circulaire- en kringloopsector, een sector die bij uitstek inclusief is. Ook binnen Circulaire Ambachtscentra zijn veel baan- en ontwikkelkansen. Verbindt de beleidsdoelen van het Nationaal Programma Circulaire Economie dan ook aan het arbeidsmarktbeleid van het Ministerie van Sociale Zaken & Werkgelegenheid en aan het onderwijsbeleid van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Breid het actieplan *Groene & digitale banen* verder uit met de banen van de toekomst. Dit biedt meer ruimte voor innovatie, inclusief- én circulair ondernemerschap. Zo werken we samen écht toe naar een circulaire economie in 2050, waarin baankansen volop benut worden die nodig zijn in deze grondstoffentransitie.

De onderwerpen die ik in deze brief aandraag zijn allemaal hard nodig om écht werk kunnen te maken van een circulaire economie in Nederland. Ik wil u ook vragen om tijdens de formatie concreet voorstellen te doen die zowel de circulaire economie als inclusief werkgeverschap vooruithelpen.

Wij staan klaar om aan de slag te gaan voor een eerlijke en circulaire samenleving. Hopelijk neemt u deze overwegingen mee in de besprekingen. Uiteraard staan wij tot uw beschikking om een toelichting te geven, in gesprek te gaan over wat wij denken dat nodig is voor Nederland in de toekomst of u op locatie te laten zien welke kansen de kringloop biedt voor de circulaire economie én inclusief werkgeverschap.

Een kopie van dit schrijven verstuur ik aan alle fractievoorzitters in de Tweede Kamer.

Hoogachtend,

Rachel Heijne
Directeur, Branchevereniging Kringloop Nederland (BKN)

Over de Branchevereniging Kringloop Nederland

De Branchevereniging Kringloop Nederland (BKN) vertegenwoordigt ongeveer 60 kringlooporganisaties in Nederland. Deze leden exploiteren gezamenlijk zo'n 250 vestigingen verspreid over het hele land. BKN-leden zijn non-profit en not-for-profit organisaties, voornamelijk stichtingen die belangrijk werk doen op de thema's inclusieve arbeidsmarkt en circulaire economie en komen daarbij tot mooie resultaten in de markt.

De aangesloten kringlooporganisaties voeren het [Keurmerk Kringloop Nederland](#), waarvoor hun bedrijfsvoering op basis van het Keurmerk iedere 1 ½ jaar wordt gecontroleerd. Met het Keurmerk onderscheiden zij zich binnen de sector door professionaliteit, integriteit en de bijdrage aan de inclusieve en circulaire samenleving.